

aluminiumsproduktion og lignende vandkraft-baserede industriformer vil udgøre fremtidens krisesikring i Grønland.

Klima og erhverv hænger sammen. Vi har brug for, at dette bliver taget med i den kommende klimaaftale som en del af hele Danmarks politik. Klimaudfordringen lægger op til et fortsat fællesskab – ikke kun mellem Grønland og Danmark, men globalt.

Kl. 16:52

Der er brug for en fælles forståelse for de enkelte nationers særlige behov og særlige forhold. Grønland har ikke fået tildelt nogen stor rolle i forbindelse med det kommende FN-klimatopmøde, som afholdes i København til december, men det er på tide, at Danmark ser Grønland som en ligeværdig medspiller også på klimaområdet, uanset at vi klart har forskellige tilgangsvinkler og behov, der må imødekommes inden for den fælles ramme, som riget nu engang stadig udgør.

Hvad angår udenrigs- og sikkerhedspolitik, udgør riget også en fælles ramme, hvor de løbende forhandlinger og de endelige beslutninger ligger i regeringens hænder. I den sammenhæng hæftede jeg mig ved, at statsministeren understregede, at »Danmarks sikkerhed varetages bedst gennem europæisk og transatlantisk samarbejde ...«. Det er jeg enig i, men jeg synes, at det er værdt at understrege, at Danmarks pris for dette samarbejde gennem mange år i høj grad har været betalt ved hjælp af Grønland og vel fortsat bliver det. Danmarks position i NATO har alle dage været afhængig af det såkaldte grønlandske kort, som også har sparet Danmark for milliarder i NATO-udgifter.

Men af endnu større værdi har Thulebasen været for Danmarks forhold til USA og den militære tryghed og har dermed været et værn for Danmark helt frem til missilskjoldet. Tilbage står befolkningen i Thuleområdet og betaler prisen sammen med de danske arbejdere, der var så uheldige at være på basen i januar 1968, da denne sikkerhedspolitik gik galt på den værst tænkelige måde, atomart og radioaktivt. Det er mit håb og min forventning, at den nye regering vil hjælpe med at få alle aspekter og ikke mindst alle følgevirkninger af den amerikanske brug af Thulebasen gennem tiderne kortlagt fuldstændig. Det skylder vi de mennesker, der er blevet ramt, og dem, der fortsat udsættes for negative eftervirkninger, så de endelig kan få fuld vished

om, hvad det er, der truer deres liv og levned, og blive kompenseret herfor.

Jeg skal samtidig sætte mit håb til, at den forsvarsaftale, regeringen nu forhandler, ikke sænker sikkerheden, søredningstjenesten og fiskerinspektionen omkring Grønland.

Lad mig også kort kommentere på statsministerens meget klare udmelding om Danmarks forhold til EU. Statsministeren sagde: »Det europæiske samarbejde er i det hele taget den helt afgørende ramme for varetagelsen af danske interesser i verden omkring os.«

Det er jo store ord at lytte til, når man kommer fra den del af det danske rige, hvor der fanges sæler og hvaler ud fra helt samme behov for at høste af sine mulige ressourcer, som når man i EU slagter fængslede køer eller skyder sine vildsvin. Vi udfører en helt igennem bæredygtig udnyttelse af vore naturgivne ressourcer i havet, men møder igen og igen et EU, der forsøger at kriminalisere vores erhverv, både i forhold til offentligheden og i forhold til verdensmarkedet.

EU er naturligvis fortsat en afgørende ramme for varetagelsen af danske interesser i verden omkring os. Det er bare en helt igennem negativ ramme for andre i riget end dem, der har marker og skove, og desuden er den sagligt forkert, både hvad angår sæler og hvaler, bæredygtighed, frihandel og liberal politik i det hele taget. Jeg håber derfor også, at den nye regering vil fastholde den tidligere regerings faste krav om ret til bæredygtig udnyttelse af alle levende ressourcer overalt i verden på trods af EU's pinlige forsøg på at føre moralpolitik for alle de dyrearter og dyreområder, hvor EU ikke selv har noget i klemme.

Men lad mig slutte positivt, for selvstyreløven er stadig den mest progressive og lovende brobygning mellem Grønland og Danmark, der nogen sinde er sket, og det er en bro, som Statsministeriet er en af de absolut hovedansvarlige ingeniører for. Det er derfor godt, at den nye statsminister straks starter med at slå fast, at den lov skal gennemføres nu. Så i Siumut ser vi faktisk trygt frem til et samarbejde med statsministeren og hans regering, både i forhold til den kommende grønlandske selvstyregovernment og i forhold til arbejdet her i Folketinget.

Kl. 16:57

Formanden:

Tak til hr. Lars-Emil Johansen. Der er ikke ønske om korte bemærkninger. Den næste ordfører er hr. Høgni Hoydal.